

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Zánik mandátu člena zastupitelstva územního samosprávného celku
Diplomant/ka: Kateřina Krejzová
Autor posudku: JUDr. PhDr. Jan Malast, Ph.D.

Předmětem tohoto posudku je diplomová práce Kateřiny Krejzové zpracovaná na téma „Zánik mandátu člena zastupitelstva územního samosprávného celku“.

Diplomantka si jako svůj cíl vytkla „*poskytnout ucelený náhled na problematiku zániku mandátu člena zastupitelstva územního samosprávného celku podle aktuální právní úpravy*“ (str. 1). Mám za to, že takto široce a neurčitě vymezený cíl jen částečně odpovídá povaze a účelu magisterské diplomové práce. Ta by nejen z podstaty věci, ale též s ohledem na požadavky pro ni předepsané měla být „*odborným textem, který má charakter rozsáhlejší teoretické studie, která přináší nový pohled na zadaný problém nebo je fundovanou analýzou zkoumaného problému a variant jeho řešení*“ (čl. VI odst. 4 Vyhlášky děkana č. 53D/2021, o státní závěrečné zkoušce – obhajoba diplomové nebo bakalářské práce). Nezbytně nutným předpokladem úspěšně zpracované „*rozsáhlejší teoretické studie přinášející nový pohled na zadaný problém*“ je pak nepochybně i správné vymezení onoho „*zadaného problému*“, resp. správné vyčtení a zaměření relevantního cíle, který musí svým rozsahem a zejména hloubkou odpovídat magisterské kvalifikační práci. Cílem diplomové práce proto nemá být zjednodušujícím způsobem poskytnout laickému čtenáři zestručněný výklad odborné problematiky, ale právě naopak odbornému čtenáři (tj. vedoucímu práce a jejímu oponentovi) prokázat fundovanou analýzou schopnost zpracování specifického právního problému akademicky relevantním způsobem.

Nijak zvláště rozsáhlá práce (56 číslovaných stran) je členěna do šesti obsahových kapitol (uvozených úvodem a zakončených závěrem, v obou případech). Autorka vychází z vymezení základních pojmů (zejména z oblasti územní samosprávy) a charakteristiky mandátu člena zastupitelstva územního samosprávného celku (ÚSC), načež se věnuje jednotlivým způsobům zániku tohoto mandátu, jeho důsledkům, a v neposlední řadě též soudní ochraně člena ÚSC.

Struktura práce je víceméně logická a správná, byť bychom v ní mohli nalézt i některé méně konzistentní aspekty. Není například jasné, proč není mandát člena ÚSC chápán jako „základní pojem“ a začleněn do první kapitoly, proč není odchodné člena zastupitelstva při zániku mandátu pojato jako jeden z „důsledků“ zániku mandátu (tím spíše, je-li čtvrtá kapitola členěna do jedné (!) podkapitoly), případně proč se kapitola 6. jmenuje prakticky stejně jako její první podkapitola, a ta se jmenuje prakticky stejně jako její první oddíl. Není to však nijak podstatným problémem předložené práce.

Práce vychází relativně omezeného množství odborných monografií a odborných článků, výrazněji je zastoupena komentářová literatura, poměrně překvapující se malé množství použité judikatury. Z ohledem na zvolené téma („mandát člena zastupitelstva“) je nepříjemně překvapující naprostá absence zdrojů z oblasti politologie, politické filozofie, teorie demokracie, nebo – alespoň – ústavního práva či státovědy. Mandát člena jediného přímo voleného orgánu ÚSC je přeci jedním z nejryzejších projevů zastupitelské demokracie, jehož politickou (politologickou) povahu by právní úprava měla reflektovat a její zkoumání bez analýzy podstaty regulované materie vždy zůstane na pomyslné půli cesty (v nejlepším případě). Jinými slovy řečeno, i „pouze“ (zdůrazňuji uvozovky) právnícký pohled na problematiku mandátu zastupitele nemůže ignorovat fakt, že tento byl získán v demokratických volbách, což má zcela zásadní vliv nejen na jeho povahu a podstatu, ale logicky též i na způsoby a okolnosti jeho zániku, tedy na samo téma zvolené pro předloženou diplomovou práci.

Po obsahové stránce je text zpracován sice bez výraznějších faktických chyb, to je však třeba do značné míry přičíst na vrub zejména poměrně výrazné popisnosti a „plochosti“ výkladu. Diplomantka spíše „klouže po povrchu“ zpracovávané materie velmi těsně se držíc svých podkladových zdrojů (nezřídka již poměrně letitých – často například odkazuje na Koudelkovu publikaci z roku 2007), a to aniž by se snažila o kritické zhodnocení, vlastní názor, vyargumentovaný závěr, porovnání více možných přístupů, či alespoň o pokus o širší přesah uváděných tvrzení.

Diplomantka tak (jen velmi příkladmo) sice

- uvádí, že „*Existuje pravidlo, které říká, že každá část území státu je územím některé obce*“ (str. 4), neprozrazuje však čtenáři, že se označuje jako tzv. územní přímus,
- píše, že ÚSC jsou „*společenství občanů*“ (str. 4), nezaobírá se však otázkou, jestli je rozdíl mezi pojmy „občan“ a „obyvatel“ obce, které jsou oba v obecním zřízení opakovaně použity, případně do jaké míry lze za personální substrát obce považovat i cizince ve smyslu § 17 obecního zřízení,
- zdůrazňuje, že „*Člen zastupitelstva má právo na informace vztahující se k výkonu jeho funkce*.“ (str. 17), nezamýšlí se ale nad otázkou, do jaké míry se i na toto právo na informace vztahuje obecná úprava zákona č. 106/1999 Sb., resp. jak by případně mohla obec reagovat na žádost zastupitele o informace, jejichž poskytnutí by bylo omezeno zvláštními zákony, či například
- tvrdí, že „*Dle současné právní úpravy by byla v rozporu jakákoliv změna [území obce], která by narušovala ústavní princip práva na samosprávu*.“ (str. 28), nijak se však nezaobírá ustanovením § 26a obecního zřízení, které by s ním mohlo být (?) v rozporu, a které bylo přijato až po vydání publikace z níž při tom cituje (Hendrychovy učebnice z roku 2016).

Text práce tak bohužel zůstává v rovině poměrně obecných informací, které sice překračují základní rámec běžné výuky komunální samosprávy například na právníckých fakultách (pro kterou je tato materie spíše okrajovým tématem), neprozrazují však toho moc o diplomantčiných názorech, právních závěrech či stanoviscích k jakýmkoliv problematickým okruhům. Předložená DP se svým kompilačním a „komentářovým“ pojetím výrazně blíží mnohem spíše pracím bakalářským než magisterským.

Z hlediska formálních náležitostí práce splňuje většinu podstatných požadavků kladených na tento typ prací, nicméně i zde můžeme nalézt některé – byť spíše drobnější – nesrovnalosti. Například Odkazy na právní předpisy se tradičně uvádějí ve formátu „paragraf“ + „číslo předpisu“ + „název předpisu“, nikoliv naopak (viz například poznámka pod čarou č. 75, 83, 110-113, 142 atp.), Ústava z roku 1960 byla členěna na články, nikoliv na paragrafy (poznámka pod čarou č. 83) atd.

Navzdory některým výše uvedeným nedostatkům mám za to, že předložená práce splňuje předepsané požadavky natolik, aby se mohla stát předmětem potenciálně úspěšné obhajoby, pokud by však její autorka cílila na lepší hodnocení než „Dobře“ (jak zní i návrh mého předběžného hodnocení), měla by v rámci ústní části obhajoby nejen adekvátně reagovat na kritické poznámky uvedené v tomto posudku, ale též být schopna vhodně odpovědět na otázky vzešlé v diskusi ze strany členů zkušební komise.

Podněty k diskusi:

Zhodnoťte právní úpravu inkompatibility člena obecního a krajského zastupitelstva s jinými veřejnými funkcemi.

V Plzni dne 18/04/2022

Podpis autora posudku